

Šola za novo bolnike s KVČB na biološki terapiji dne 20.3.2019

Martina Razboršek

Dne 20. 3. 2019 je bila v Splošni bolnišnici Celje organizirana šola za nove bolnike s kronično vnetno črevesno boleznijo, ki se zdravijo z biološkimi zdravili. Organizirala sta jo Oddelek za bolezni prebavil iz Splošne bolnišnice Celje in Društvo za kronično vnetne črevesne bolezni (KVČB). Tema šole je bila zdravljenje z biološkimi zdravili, s poudarkom na varnosti. Pri izvedbi enodnevne šole so sodelovali dr. Renata Šibli, sestra Carmen Bobnar Sekulič iz UKC Ljubljana in Mateja Saje, predsednica društva KVČB.

V prvem delu, z naslovom Varnost zaviralcev TNF in novih bioloških zdravil, je dr. Renata Šibli pojasnila, da se število bolnikov s kronično vnetno črevesno boleznijo v Sloveniji veča, saj so v letu 2013 v Sloveniji prepoznali okoli 6.000 bolnikov s kronično vnetno črevesno boleznijo, sedaj pa jih je že preko 7.000. Število obolelih se letno poveča za 200, kar so pretresljive številke.

Simptomi, ki se pojavljajo pri kronično vnetnih črevesnih boleznih, se kažejo v zunanji in notranji obliki. Zunanji znaki so prizadeti sklepi, kožne spremembe, očne spremembe, prizadeta jetra, medtem ko se notranji znaki odražajo kot utrujenost, anemija, zatrdline v trebuhu, povišana temperatura,...

Bolniki s kronično vnetno črevesnimi boleznimi so glede na različne poteka bolezni, posledično obravnavani z različnimi pristopi zdravljenja. Zdravljenje največkrat poteka z dieto in zdravili (aminosalicilati, kortikosteroidi, antibiotiki, imunosupresivi ali biološka zdravila). V kolikor te tehnike ne zadoščajo oz. ne zdravijo uspešno, se konzilij odloči za operativni poseg.

Dr. Renata Šibli je pojasnila, da vzrokov kronično vnetnih črevesnih bolezni še vedno ne poznajo. Danes si zdravniki prizadevajo doseči pri pacientih stanje čim daljše remisije in stanje, kjer ne bi bilo prisotno vnetje. To želijo doseči z biološkimi zdravili in poskušajo spremeniti tok bolezni.

Zdravljenje z biološkimi zdravili se prične po sklepu konzilija KVČB, ki se izvaja v UKC Ljubljani ali v Mariboru. Predno se biološka terapija uvede, mora pacient opraviti preglede, da se potrdi odsotnost hepatitisa B in C ter opraviti preglede, s katerimi se izključi TBC. Po uvedbi biološkega zdravila je potrebno pozorno spremljanje pacienta zaradi možnih okužb, saj lahko biološka zdravila povečajo tveganje za okužbe. Prav tako je potrebno redno spremljanje (3-6 mesecev) nivoja CRP, hemograma, ter redno opravljanje jetrnih in ledvičnih testov.

V nadaljevanju je predavanje, z naslovom Priporočila sestre KVČB bolnikom, ki se zdravijo z biološkimi zdravili, izvedla sestra Carmen Bobnar Sekulič. Sestra je predstavila uporabo bioloških zdravil. Pojasnila je, da si lahko bolniki dozirajo biološka zdravila sami (injekcije ali peresniki) ali pa hodijo v ambulanto na aplikacije. Sestra je predstavila različna biološka zdravila in pomen pravilne aplikacije zdravil. Posebej je opozorila, da si morajo bolniki pri jemanju bioloških zdravil redno pregledovati kožo (priporočen obisk pri dermatologu na dve leti). Koža je zelo suha, prične tudi srbeti in nevarnost je, da pride do okužbe, zato je potrebno kožo redno negovati in poskrbeti za dovoljšen vnos tekočine v telo. Previdni pa moramo biti tudi pri tuširanju, priporočeno je uporabljati blago milo in mlačno vodo, ter uporabljati kreme, ki ne vsebujejo alkohola. Na dan infuzije priporočajo, da spijemo veliko tekočine.

Aplikacija biološkega zdravila se vedno opravi na zdrav predel kože (nikakor ne na ranjeno kožo, ali brazgotino). Prav tako si bolnik ne sme indicirati biološkega zdravila če je zbolel, ali če jemlje antibiotike. Sestra pa nas je tudi opozorila, da lahko zobozdravnik opravi pacientu, ki je na bioloških zdravilih, vse posege razen v primeru, če gre za okužbo (absces), kar je potrebno zdraviti z antibiotiki.

Prav tako moramo biti bolniki ob jemanju bioloških zdravil pozorni na različne okužbe pri prehranjevanju, kot so okužbe s salmonelo in listerioliti (tatarski biftek, jajca, majoneza, surovo meso).

V kolikor se odpravimo na potovanje je potrebno posebno pozornost nameniti prehrani (prekuhana hrana, uporaba ustekleničene vode-tudi za umivanje zob). Prav tako je potrebno izločiti uporabo ledu v pijačah. V kolikor je potrebno cepljene, vedno uporaba mrtvih cepiv.

Po izčrpnem predavanju zdravnice in sestre se je v odmoru ob prigrizku, nadaljevala debata in izmenjava izkušenj med pacienti oz. udeleženci srečanja.

V zadnjem tretjem sklopu šole za nove bolnike s kronično vnetno črevesno boleznijo je predsednica društva, Mateja Saje predstavila društvo KVČB, pomen delovanja in njegove bogate dejavnosti. Društvo KVČB deluje na področju celotne Slovenije, saj ima dobro organizirano mrežo delovanja preko regionalnih sekcij. Člani društva imajo organizirana redna srečanja, svetovanja, podporne skupine, strokovne ekskurzije, športna srečanja,... V društvu KVČB veliko skrb namenjajo izobraževalni dejavnosti z namenom, da bi člani društva čim več izvedeli o svoji bolezni in postali bolniki – eksperti, ki bodo veliko vedeli o svoji bolezni in kot izvedenci sodelovali pri procesu zdravljenju. Društvo KVČB organizira začetno šolo, ki jo nadgradijo z delavnicami v nadaljevalni šoli, različne seminarje in športno - psihološke vikende. Prav tako društva KVČB sodeluje pri organizaciji enodnevnih šol po bolnicah in organizira tudi izobraževanja za družinske zdravnike, organizirajo različne akcije in predstavitve javnostim. Od začetka ustanovitve društva je namen društva KVČB, da se izboljša življenje obolelih, da bolniki s kronično vnetno črevesno boleznijo živijo čim bolj neovirano življenje, in da ozavešča javnost o naši bolezni, da bi bila bolezen v okolju čim bolj prepoznana. Udeleženci šole smo prejeli tudi start paket, ki vsebuje društveno glasilo Kronček, osnovne informacije o bolezni, beležko in pisalo ter pristopno izjavo za članstvo pri društvu KVČB.

Ob zaključku enodnevnice šole je sledila odprta debata, kar smo udeleženci izkoristili za dodatna vprašanja, na katera so nam predavatelji prijazno odgovarjali. Hvala dr. Renati Šibli, sestri Carmen Bobnar Sekulič in gospe Mateji Saje za številne nove, pomembne informacije.